

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb PROJEKT: VZDĚLÁVÁNÍ S DŮRAZEM NA NÁVRAT DO PRACOVNÍHO PROSTŘEDÍ U PROBLEMATICKY ZAMĚSTNÁVANÝCH OSOB

Příjemce: Občanské sdružení Světlo Kadaň
Výše dotace: 3 348 604 Kč

Místo: Kadaň
Termín realizace: 1. 1. 2013 – 31. 10. 2014

CÍL PROJEKTU

Cílem projektu bylo pomoci sociálně vyloučeným osobám nebo osobám ohroženým sociálním vyloučením k plnohodnotnému návratu do společnosti a především na trh práce. V projektu byly podpořeny tyto cílové skupiny:

- osoby po ústavní léčbě ze závislosti na návykových látkách
- osoby po výkonu trestu odnětí svobody
- děti, mládež a mladí dospělí ohrožení sociálním vyloučením

Tyto osoby jsou dlouhodobě zaměstnané především z důvodu nízké kvalifikace ve spojení s vysokou nezaměstnaností v regionu. Hůře se orientují v institucionálním prostředí a vyskytují se u nich vyšší riziko kriminálního chování nebo rozvoje závislosti.

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

Díky podpoře byly realizovány vzdělávací programy, jejichž účelem bylo předat cílovým skupinám znalosti a dovednosti důležité pro integraci na trh práce, a současně bylo účastníkům průběžně poskytováno individuální poradenství zaměřené na řešení problémů při hledání zaměstnání a přenesení získaných poznatků do praxe. Proběhly celkem 4 vzdělávací programy, z nichž se každý skládal z pěti jednodenních kurzů. Za účelem udržení zájmu účastníků a jejich docházky byl každý vzdělávací program oproti původnímu plánu „smrštěn“ do jednoho týdne. Kurzy byly zaměřeny na tyto oblasti:

- komunikační dovednosti
- finanční gramotnost
- základní orientaci v právních předpisech
- trh práce – rozvíjení pracovních dovedností a orientace na trhu práce

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Usnadnění návratu osob ohrožených sociálním vyloučením na trh práce a do společnosti

Základním přínosem projektu pro cílové skupiny bylo především uvědomění si smyslu a významu práce a získání základní představy o fungování trhu práce.

V rámci kurzu komunikačních dovedností si účastníci projektu osvojili základní „měkké“ dovednosti, které jsou ve společnosti obecně považovány za standardní.

- ✓ Naučili se základním pravidlům komunikace vůči sobě i se zaměstnavatelem, zejména neverbální komunikace pro ně byla novým tématem.
- ✓ Uvědomili si účel a význam životopisu, který nikdo z účastníků dosud neměl vypracovaný. Naučili se, jakým způsobem mohou nejen v životopise, ale i před zaměstnavatelem prezentovat své schopnosti a dovednosti.

V rámci aktivit projektu byly řešeny otázky a problémy, se kterými se osoby z cílové skupiny ve svém životě potýkají. Před každým kurzem se mohli účastníci vyjádřit, která témata by chtěli probírat.

Díky kurzu finanční gramotnosti se účastníci projektu dle příjemce naučili lépe identifikovat své možnosti vzhledem ke své finanční situaci.

- ✓ Získali povědomí o možnostech řešení dluhové situace a naučili se plánovat finanční rozpočet domácnosti.

U některých osob se podařilo dosáhnout toho, že začali svoji situaci vnímat jako rizikovou. Někteří účastníci začali řešit např. svoji dluhovou situaci již v průběhu projektu, např. vytvořením splátkových kalendářů.

Účastníci také získali základní orientaci v právních předpisech, především pak z oblasti občansko-právních vztahů (např. problematika nájemních smluv, osobního bankrotu či exekucí, s nimiž se cílové skupiny často potýkají).

Mladí účastníci projektu ze sociálně vyloučených lokalit v důsledku výchovy často nepovažovali práci za smysluplnou. Také vzhledem ke svému věku za sebou neměli ještě žádnou pracovní zkušenost. Základem pro získávání dalších znalostí a dovedností bylo dle slov pracovního konzultanta uvědomění osob z této cílové skupiny, jaký smysl má chodit do práce. Posunem v jejich myšlení tak bylo již povědomí o tom, že existují i jiné možnosti, než být v evidenci úřadu práce. Přínosy projektu spočívaly v jejich „nakopnutí do systému“ trhu práce.

V návaznosti na účast v projektu došlo po jeho skončení k integraci na trh práce celkem u 8 osob z cílových skupin (tj. 15 % z podpořených osob), přičemž nejčastěji se jednalo o osoby ze skupiny mladistvých ohrožených sociálním vyloučením. Udržitelnost získaného zaměstnání však nebyla příliš vysoká.

- ✓ U dvou účastníků se podařilo umístit je do probíhajícího rekvalifikačního kurzu dodavatele vzdělávacích služeb na pozici obráběče CNC strojů, kteří po absolvování tohoto kurzu ihned nastoupili do zaměstnání.

V osobnostní rovině přispěl projekt ke zvýšení sebevědomí osob z cílových skupin a k vytvoření kladného sebepojetí. Přínosem projektu pro cílovou skupinu je také jen samotné vědomí toho, „že někdo má zájem jejich situaci řešit, je ochotný jim věnovat čas a investovat do nich“.

U osob vracející se z výkonu trestu a osob po ústavní léčbě ze závislosti na návykových látkách, bylo třeba vzhledem k jejich nízkému sebehodnocení především zvýšit jejich sebevědomí a naučit je vnímat a umět ohodnotit své pozitivní stránky. U některých se nakonec podařilo dosáhnout částečných změn v sebepojetí, kdy dokázali sami říct, v čem jsou dobří a co by mohli zaměstnavatelům nabídnout. Někteří měli dokonce nulovou zkušenost z trhu práce, jeden z nich dokonce poprvé pracoval s počítačem. U osob po výkonu trestu byla však jejich motivace k resocializaci a integraci na trh práce často snižována nedořešenými záležitostmi z minulosti, například vysokou pravděpodobností jejich dalšího odsouzení za činy spáchané již před lety. Z této cílové skupiny nedošlo po skončení projektu k návratu na trh práce u žádného z účastníků. Naopak dva nebo tři účastníci se vrátili zpět do výkonu trestu.

Některé z podpořených osob začaly po skončení projektu využívat služeb občanského sdružení Světlo Kadaň, čímž byla u těchto osob zajištěna udržitelnost získaných poznatků a dovedností a jejich další rozvoj.

PŘEKÁŽKY

- ❖ Nízká motivace některých účastníků - někteří účastníci měli absolvování vzdělávacího programu v rámci projektu povinné v rámci plnění individuálního akčního plánu na úřadu práce, a jejich počáteční motivace tak byla velmi nízká; díky aktivnímu působení lektorů a realizačního týmu byla částečně zvýšena.
- ❖ Vysoká nepravidelnost docházky a malá zodpovědnost účastníků vzhledem k účasti v aktivitách – opatřením bylo „smrštění“ každého ze čtyř kurzů do jediného týdne.